

ЗМІСТ

Вступ	4
Розділ I. НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «ФАНДРАЙЗИНГ»	6
Розділ II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ «ФАНДРАЙЗИНГ»	8
Розділ III. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФАНДРАЙЗИНГ»	9
1. Лекційний курс	9
<i>Тема 1.</i> Сутність, принципи та основні поняття фандрайзингу	9
<i>Тема 2.</i> Досвід та перспективи розвитку фандрайзингу	28
<i>Тема 3.</i> Фандрайзингова діяльність та форми її підтримки	45
<i>Тема 4.</i> Фонди та гранти	57
<i>Тема 5.</i> Планування фандрайзингової діяльності	67
<i>Тема 6.</i> Вибір стратегії та звернення	86
<i>Тема 7.</i> Бюджет та результат діяльності фандрайзингу	96
<i>Тема 8.</i> Основні методики роботи фандрайзера	107
2. Перелік навчальних завдань для практичних занять за темами	118
Розділ IV. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ	122
Розділ V. ТЕСТИ ВИХІДНОГО КОНТРОЛЮ	124
Розділ VI. ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФАНДРАЙЗИНГ»	137
Розділ VII. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА ДО ПОТОЧНОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФАНДРАЙЗИНГ»	144
Список рекомендованої літератури	147
Термінологічний словник	151
Додатки	156

ЗМІСТ

Вступ	4
Розділ I. НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «ФАНДРАЙЗИНГ»	6
Розділ II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ «ФАНДРАЙЗИНГ»	8
Розділ III. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФАНДРАЙЗИНГ»	9
1. Лекційний курс	9
<i>Тема 1.</i> Сутність, принципи та основні поняття фандрайзингу	9
<i>Тема 2.</i> Досвід та перспективи розвитку фандрайзингу	28
<i>Тема 3.</i> Фандрайзингова діяльність та форми її підтримки	45
<i>Тема 4.</i> Фонди та гранти	57
<i>Тема 5.</i> Планування фандрайзингової діяльності	67
<i>Тема 6.</i> Вибір стратегії та звернення	86
<i>Тема 7.</i> Бюджет та результат діяльності фандрайзингу	96
<i>Тема 8.</i> Основні методики роботи фандрайзера	107
2. Перелік навчальних завдань для практичних занять за темами	118
Розділ IV. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ	122
Розділ V. ТЕСТИ ВИХІДНОГО КОНТРОЛЮ	124
Розділ VI. ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФАНДРАЙЗИНГ»	137
Розділ VII. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА ДО ПОТОЧНОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФАНДРАЙЗИНГ»	144
Список рекомендованої літератури	147
Термінологічний словник	151
Додатки	156

Курс «Фандрайзинг» є дисципліною на вибір циклу професійної підготовки студентів за напрямом 8.18010016 «Бізнес-адміністрування».

Предметом дисципліни є вивчення найбільш простих та зручних способів залучення ресурсів на реалізацію проектів, а також надання практичних рекомендацій щодо їх планування, розробки та реалізації.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів системи знань з теорії та практики процесу залучення грантів.

Курс «Фандрайзинг» орієнтований на поглиблення знань під час підготовки фахівців спеціальності «Бізнес-адміністрування» у розробці проектів та можливостях їх зовнішньої підтримки і здійсненні наукової діяльності.

Програма курсу «Фандрайзинг» визначає можливість системного вивчення та використання сучасних методів, інструментів і підходів у плануванні та реалізації соціально значущих та наукових проектів, а також шляхів пошуку і збору додаткових ресурсів на проведення наукових досліджень.

Для досягнення поставленої мети у процесі вивчення дисципліни необхідно вирішити наступні **завдання**:

- розкрити сутність, принципи та основні поняття фандрайзингу;
- визначити особливості залучення грантів та співпраці із фондами;
- визначити найбільш прості та зручні шляхи по досягненню поставлених цілей, за рахунок залучення ресурсів на реалізацію проекту;
- здійснювати планування та будувати логічну схему проекту в процесі залучення ресурсів від грантодавчих установ;
- оволодіти основами складання проекту, заявки, бюджету проекту, звітності та подяки.

В результаті вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- особливості всього процесу залучення грантів;
- методи роботи фандрайзера;
- етапи фандрайзингової діяльності;
- основні принципи складання заявки на залучення гранту;
- особливості планування бюджету та ведення супровідної документації і звітності;

вміти: в процесі залучення додаткових ресурсів для реалізації власного проекту створити умови ефективного фандрайзингу; здійснювати пошук донора, гранту тощо; розробити власний проект та скласти заявку на отримання гранту; здійснити аналіз та моніторинг реалізованого

Курс «Фандрайзинг» є дисципліною на вибір циклу професійної підготовки студентів за напрямом 8.18010016 «Бізнес-адміністрування».

Предметом дисципліни є вивчення найбільш простих та зручних способів залучення ресурсів на реалізацію проектів, а також надання практичних рекомендацій щодо їх планування, розробки та реалізації.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів системи знань з теорії та практики процесу залучення грантів.

Курс «Фандрайзинг» орієнтований на поглиблення знань під час підготовки фахівців спеціальності «Бізнес-адміністрування» у розробці проектів та можливостях їх зовнішньої підтримки і здійсненні наукової діяльності.

Програма курсу «Фандрайзинг» визначає можливість системного вивчення та використання сучасних методів, інструментів і підходів у плануванні та реалізації соціально значущих та наукових проектів, а також шляхів пошуку і збору додаткових ресурсів на проведення наукових досліджень.

Для досягнення поставленої мети у процесі вивчення дисципліни необхідно вирішити наступні **завдання**:

- розкрити сутність, принципи та основні поняття фандрайзингу;
- визначити особливості залучення грантів та співпраці із фондами;
- визначити найбільш прості та зручні шляхи по досягненню поставлених цілей, за рахунок залучення ресурсів на реалізацію проекту;
- здійснювати планування та будувати логічну схему проекту в процесі залучення ресурсів від грантодавчих установ;
- оволодіти основами складання проекту, заявки, бюджету проекту, звітності та подяки.

В результаті вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- особливості всього процесу залучення грантів;
- методи роботи фандрайзера;
- етапи фандрайзингової діяльності;
- основні принципи складання заявки на залучення гранту;
- особливості планування бюджету та ведення супровідної документації і звітності;

вміти: в процесі залучення додаткових ресурсів для реалізації власного проекту створити умови ефективного фандрайзингу; здійснювати пошук донора, гранту тощо; розробити власний проект та скласти заявку на отримання гранту; здійснити аналіз та моніторинг реалізованого

проекту та окреслити його функціонування у перспективі. Керівник проектів і програм також повинен володіти методикою залучення грантів як додаткового джерела ресурсів, ефективно використовувати знання із планування та техніки реалізації проектів, уміти правильно скласти заявку та відредагувати її.

Вивчення дисципліни «Фандрайзинг» базується на отриманих студентами у процесі вивчення знаннях, дисциплін «Менеджмент організацій», «Фінансовий менеджмент», «Стратегічне управління», «Управління проектами», «Управління розвитком», «Управління ефективністю», «Інвестиційний менеджмент», «Управлінський облік», «Бізнес-планування».

Керівник проектів і програм повинен володіти методикою залучення грантів як додаткового джерела ресурсів, ефективно використовувати знання із планування та техніки реалізації проектів, уміти влучно скласти заявку та відредагувати її, провести моніторинг та прогнозування реалізації проекту у майбутньому. Саме цим аспектам і буде приділена особлива увага на заняттях.

Методичні рекомендації містять програмні питання курсу, ключові поняття, питання для самоконтролю. За кожною темою дисципліни приведена рекомендована література.

Лекції, практичні та індивідуальні заняття навчальної дисципліни «Фандрайзинг» рекомендується проводити із використанням сучасних методів оптимізації навчального процесу (ситуаційні задачі, рольові ігри, проблемне навчання, тренінги), максимально використовуючи відкриті матеріали з досвіду та практичної діяльності фандрайзингових організацій в Україні та світі.

Творче самостійне опрацювання матеріалу курсу дозволить набути навичок розв'язання практичних завдань і вірно відповісти на теоретичні питання.

Формою підсумкового контролю з дисципліни є ПМК.

проекту та окреслити його функціонування у перспективі. Керівник проектів і програм також повинен володіти методикою залучення грантів як додаткового джерела ресурсів, ефективно використовувати знання із планування та техніки реалізації проектів, уміти правильно скласти заявку та відредагувати її.

Вивчення дисципліни «Фандрайзинг» базується на отриманих студентами у процесі вивчення знаннях, дисциплін «Менеджмент організацій», «Фінансовий менеджмент», «Стратегічне управління», «Управління проектами», «Управління розвитком», «Управління ефективністю», «Інвестиційний менеджмент», «Управлінський облік», «Бізнес-планування».

Керівник проектів і програм повинен володіти методикою залучення грантів як додаткового джерела ресурсів, ефективно використовувати знання із планування та техніки реалізації проектів, уміти влучно скласти заявку та відредагувати її, провести моніторинг та прогнозування реалізації проекту у майбутньому. Саме цим аспектам і буде приділена особлива увага на заняттях.

Методичні рекомендації містять програмні питання курсу, ключові поняття, питання для самоконтролю. За кожною темою дисципліни приведена рекомендована література.

Лекції, практичні та індивідуальні заняття навчальної дисципліни «Фандрайзинг» рекомендується проводити із використанням сучасних методів оптимізації навчального процесу (ситуаційні задачі, рольові ігри, проблемне навчання, тренінги), максимально використовуючи відкриті матеріали з досвіду та практичної діяльності фандрайзингових організацій в Україні та світі.

Творче самостійне опрацювання матеріалу курсу дозволить набути навичок розв'язання практичних завдань і вірно відповісти на теоретичні питання.

Формою підсумкового контролю з дисципліни є ПМК.